

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dászatában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A gazda-kongresszus.

Fontos, nagyon fontos érte-
kezletek folytak le legkö-
zelebb Budapesten, a gazda-
kongresszuson. Fontos e
kongresszus megállapodása
különösen megyénk nézve
is; mert ennek majdnem
egyetlen pénzforrása, a föld
termése. Növeli az érdeklő-
dést az ott hozott határo-
zati javaslatok jelentősége.

Gaal Jenő képviselőnek a mezőgazdasági
válságokról tartott tanúságos előadása a követ-
kező három pontban összegezhető:

I. A mezőgazdasági termelés terén mutatkozó
verseny az általunk belátható jövőben, némi
visszaesésektől eltekintve, valószínűleg folyton
erősödni fog. II. Ezen kilátással a közép-euró-
pai államok közgazdaságában létesíteni kell,
vagy ha már meg van, fenn kell tartani a nem-
zeti termelés főbb ágai, a földművelés, ipar és
kereskedelem között a helyes arányt; a mező-
gazdaságot pedig, hogy az gyámkodás nélkül
is megállhasson, a termelő szabad akarátán ki-
vül eső tényezőktől lehetőleg függetlenített ma-
gasb termelési ággá kell átalakítani, melynél a
kultúra az öregedő verseny hatását folyton el-
lensúlyozhatja. III. Közgazdasági, társadalmi és
politikai szempontok egyaránt kívánják, hogy
ez a gazdasági nagy átalakulás mélyebb hatású
megrázkódtatás nélkül menjen végbe.

Az előadónak aranymondásai nem ujak;
hiszen már két évtized óta folyton hangoztat-
ják a szakemberek és szaklapok, hogy helyes
arányt kell behozni a gazdaságba,
mert kigazdára nézve a tömeges termelés köny-
nyen válságosra lehet. Csakhogy ezen szép in-
telmek mindeddig megvalósítlanul maradtak;
mert a siketségen átmenyörgő szükségérzet
nem szentesítette még meg azokat.

Gaal Jenő előadói javaslatában nemcsak
konstatálja a bajt, hanem az orvosszereket is
fölsorolja. Ezek kivonatosan a következők: ne
termesszünk csupa gabonát, hanem arányosan
takarmányt, ipari, kereskedelmi növényeket,
gyümölcsöt, bort, fát. A termelés sokféleségével
arányban neveljünk többféle állatot, még pedig
ne csak igára, hanem húsrá és tejre.

A földet szántasuk mélyre, hogy ne mindig
a földszin zsaroltassék ki, hanem az alsóbb ös-
erejű rétegek is. Vessünk tökéletes, szép ma-
got, mert az nagyobb termést hoz. Kézi erő
helyett az olcsóbb gépeket kell alkalmazni; ha
nem győzik egyesek, álljanak össze többen.

Legyen minden gazda egyuttal iparos és
kereskedő a saját terményeire nézve. Rendez-
zen be gazdasági gyárakat; amit csak lehet,
dolgozza föl önmaga értékesebb cikkekre. Így
aztán lesz dolga mindig s értékesítheti az év
minden napját. Nem szabad kicsinyleni sem-
mit; a méhe, selyempete, hal stb. mind haj-
that hasznót az okos gazdának. A jövedelem
fokozása mellett törekedni kell a legnagyobb
takarékoságra, melynek abcje a pontos könyv-
vezetés; mert a ki nem tudja, mit vesz be, mit
ad ki, az sohasem tudhatja, hányadán áll. Egy
másik eléggé nem ajánlható módja a boldogul-
lásnak: a szövetkezés. Amit egyesek nem
győznek, összeállva, kivihetik. Így létesülnek
hitel- és előleg-egyletek, mezőgazdasági gyárak,
nagyban bevásárló vagy fogyasztó szövetkeze-
tek stb. Hogy ez létesüljön, mindenek előtt
mintára van a mai gazdának szüksége, azért,
mert a mostani kigazdák legnagyobb része
kevés vagy nem elég iskoláztatásban részesül.
Ezeket megteremteni, mintegy praktice demon-
strálni a gazdasági egyletek vannak hivatva,
vándor-előadásokkal, kiállításokkal, minta-be-
rendezésekkel. Hiszen egy gyakorlati példa töb-
bet ér, mint száz sikamlós elmélet. Gazdasági
praktikus iskolákat állítani, a földön, nem a

holdban való gazdálkodásra; ezeket népszerűvé
tenni: ez legyen a művelt társadalom földadata.

Az önségélynek ezen tényeit kell, hogy az
állam olcsó közlekedés által lehetősitse. Neve-
zetesen pedig, ha már nem lehet a közterheket
csökkenteni, legalább arányosítsa azokat s a
föld terhéből hárítson egy részt át az adóter-
hek elől értékpapírokba bújó holtlétre. Emel-
jük az ipart és fejlődését védjük minden áron,
még vámmal is, külföldi köendő szerződés-
seinkben legyünk élelmesek és elővigyázók.
Magyarországnak a mezőgazdaságból kell meg-
élnie, abból kell az ipart s kereskedést lábra
állítania s így hatalmi és értelmi erővel a má-
sodik, jobb ezredévet megkezdnie. Ezért ná-
lunk a gazdálkodás sikeressége nem csupán a
gazdák osztálykérdése, hanem egész Magyar-
országnak megelégetési létalapja s így mind-
nyájunk figyelmére, támogatására s gondozására
egyaránt méltó.

Október 6.

Legördül ismét ma egy év, a 36-ik október 6-ika.
A szent szabadság martirjai; a félistenek, a névtelen
hősök vértanui halálának évfordulója ez a nap.

A magyar nemzet kegyelste felkeresi évről évre
az elhunyt hősök sírjait, kik drága vérukkal váltot-
ták meg a hazának féltett szabadságát.

A történelem nagy könyvében felüti a nemzet
azokat a fényes napokat, melyek e hősök dicsőségét
örzik mind az időknek végéig s magába szálva elme-
reng a ragyogó és mégis oly fájdalmas emlékü multon,
elborong a sötét jelenet és fenyegető jövőn.

Október 6-ika ilyen kegyeltes ünnepe a magyar
nemzetnek, meg is álli mindég esendes imával és hálás
emlékezéssel.

Mint az „egyet földet rázó menyörgés“ útjárja a
földetke utolsó pontját is, úgy rázta, úgy ébresztette
fel a március 15-ike e nemzetet lethargikus álmaiból,
hogy széttörve a rabbilinéseket, életet követeljen ma-
gának a szabadság, egyenlőség és testvériség szent
nevében. A nemzet mint egy test és lélek emelte fel
hatalmas szavát s milliók ajkáról hangzott „a magya-
rok istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok többé
nem leszünk.“

Es jöttek fényes napok; . . . majd drága honfí-
vérral borított csatamezők tüntek elő, — de a nemzet
örömmámorában biztosan hitte, hogy szent ügye dia-
dalra jut; míg nem az árulás romba döntötte az any-
nyi lelkesedés és oly sok élet árán kivívott dicsősé-
geket.

Sötét korszak következett. A tömlöcök a hősök
hőseivel tömtek meg s a boszú ürte diadalát a le-
igázott hős nemzetén.

De ne emeljük fel a fátyolt, mely a mult keser-
veit borítja; hiszen alig van egy talpalatnyi tér ha-
zánkban, hol borostyán ne nőne a hősök kiontott vére
nyomán. A visszaemlékezés keser édes emlékeire bo-
rultjon fátyol; — de olyan, mely alól kiolvashassa az
utókor is, hogy mily dicsőséggel áldozták fel őseik
életüket és vérüket, — hogy tanuljanak meg az uno-
kák is lelkesülni mindazért, melyért őseik meghalni
tudtak.

Az ország minden részében kegyeltes ünnepé-
lyek rendeztetnek e napon. Legyen emlékeztető nálunk
is e szerény cikkcske — hogy bebizonyítsuk, misze-
rint lelkesülni még nem szüntünk meg. Kicsiny és
nagy, öreg és ifjú kegyeltes emlékezzék e napra,
hiszen e napon folyt az a sok könnyű, mely nem ma-
radhatott eredménytelen!! . . .

Fejezzük ki ez uton hálánkat és kegyeltesünket
a hősök emlékének, jelezzük azt, hogy még tudunk
lelkesülni mi is a szent eszmékért, mint őseink, kik
e tudatot vérukkal és életükkel pecsételték meg.

E hagyományt ápolja hiven a magyar; mert
csak így van és lesz örök időkre élete és szabadsága;
mert a mely nép nem képes lelkesülni a mult dicső
emlékei, az nem érdemel életet; az elsodortatik és
elenyézik, mint a porszem, melyet a vihar elseper.

Szobonya Bertalan.

Hírek.

F. hó 4-én Ó Felsőégének legkegyelmesebb
Urunknak magas névnapja alkalmával a helybeli r.
kath. templomban fényes istentisztelet tartatott, me-
lyen a megyei és városi főbb tisztviselőkn kívül a
közös hadsereg és a honvédség tisztsíztjei is részt-
vettek. Az ünnepélyes istentisztelet alatt Thim Flóra
k. a. Silas E. „Graduale“-ját, Lovich Aranka k. a.
Wolf Cyrill „Offertorium“-ját, végül Langer János
„Bone Deus“ trióját Fejér Eulália k. a., Lovich Aranka
k. a. és Thim Flóra k. a. adták elő. Az énekesnőket
orgonán Bergmann és Marschall urak kísérték.

Majorossy János kanonokot e hó 11-én fogja
biboros érsekünk a kalocsai székesegyházban püspökké
szentelni.

Podmaniczky Frigyes báró, az ó-kanizsai
kerület országgyűlési képviselője, f. hó 2-án fényesen
ülte meg színházi intendánsának tíz éves jubileumát.

Fehér Ipoly szegedi tankerületi főigazgató,
kit a vallás- és közoktatásügyi miniszter a külföldi
középszkolai tanrendszer tanulmányozására küldött ki,
e hó 2-án indult el 6 heti tanulmányújtára, a mely
időt főleg Bajorországban fogja eltölteni.

Jankovich Aurél főispán Lovas Mátyás tisz-
t. adóisztelet második föld-önnyilvántartóának nevezte ki.

Mamuzsich Mátyás újonnan megválasztott
szabadkai plébános folyó hó 18-án tartja meg instal-
lációját.

Barcsy Zsigmond és ifj. Kúthy Lajos a zen-
tai kapitányi hivatalhoz irnokoknak választattak meg.

A monostorszeghi uradalmi birtok vadászati
joga október hó 10-én Apatinban nyilvános árverésen
berbe adatik.

A f. hó 5—10-ig tartó általános lókiállításán
Bácsmegeyéből kiállított 11 gazda által 12 ló, s ezek
hivatása képviselni ama nagyobb termetű, széles, eson-
tos, de az állami ménék által eredeti puháságából már
szilárdított tenyészanyag általános képét, a minő anyag
található: Szabadkán, Almáson, Cservenkán, Csanta-
véren, Ó Morovicán, Sztańisieson, Veprovácson stb.

Beküldetett. A Kohány-utca újonnan épült
iskola udvarában a kútra, nem tudjuk kinek a böl-
cesége folytán, sem kávént nem alkalmaztak, sem a
kutat korláttal nem zárták el, dacára annak, hogy az
iskola már egy hónap előtt megnyitott. Figyelmez-
tetjük a t. iskolaszéket, hogy erre nézve — nagyobb
szereplésért megőrténte előtt — haladéktalanul
tegye a kellő óvintézkedéseket. Egy bűnyő.

Az országos gazda-kongresszura a bács-bod-
rog-megyei gazdasági egyesület is küldött képviselőt.

Városunkban mult vasárnap tartották meg
a szláv népeknél szokásos lányvásárt. A vásáron több
volt az intelligens néző, mint a mulatságban résztvevő
parasztság. Az egész mulatság nagyon esüdesen folyt
le; pedig pár év előtt de másképp folyt le ez a dinom-
dánom! ezen a napon mutatta meg a bűnyő legény,
ki a legény a csárdában?

A helybeli rendőrkapitányságnál okt. 25-ig
egy lovas rendőri állás betöltendő.

Baján Bohnert István vaskúti és társát Huzo-
vics János bajai lakost m. hó 27-én érjvel Eder Sándor
és Gergics Zlatinkovics Mátyás orvul megtámadták
és kizsebelték. A dulakodásra megjelent rendőrök
a két utonállót elfogta.

A képviselőház kijelölő bizottsága kijelölte
az igazságyibizottságba Popovits Vazult az óbecsei
kerület képviselőjét; a kérvényi bizottságba Olay La-
jost az almási kerület képviselőjét; a közlekedésügyi
bizottságba Ivánka Imrét, Szabadka város képviselő-
jét; a közoktatásügyi bizottságba Széchényi Jenőt, a
kernyajai kerület képviselőjét; a naplóbiráló bizott-
ságba Hevessy Bertalant, a hódásági kerület képvise-
lőjét és a számvizsgáló bizottságba Latinovics Gábort
a bajai kerület képviselőjét.

A m. kir. belügyminiszter a kucurai olvasó-
egylet alapszabályait jóváhagyta.

Uj-verbáson Polakovits Izsák nejjével egy
600 frtos alapítványt tett oly kikötéssel, hogy ezen
összeg 100 éven keresztül 5% mellett kamatoztassék.
Ezen idő leteltével, vagyis ha az összeg 125,000 frtra
emelkedik mely évenként 7000 frt kamatot gyümöl-
csözök, 350 frtos ösztöndíjban adományoztassanak
oly verbászi születésű, szegény sorsu s jómagaviseletű
fiúknak akik ipar és kereskedelmi pályára lépnek. (Né-
zetünk szerint a jelenbeli jószívű gazdag birtokosok-
nak nem a száz év múlva leendő, hanem a most küsz-
ködő iparosnemzedékről kellene gondoskodnia. Inkább
hűség, mint nagylelkűség benyomását teszi az em-
berre, látni, hogy 600 frt százezer frtra nevelendő
s csak aztán használandó fel. Aki teheti, segítse
most a praktikus jövőjű ifjúságot; az ilyen 600 frt
száz év alatt nem százezer frtot, hanem milliókat ka-
matozhat.)

Baján a téli idényre a szinigazgatói engedélyt
Zoltán Gyula nyerte el.

Megjelent a „Tanügyi Lapok“ 3. száma a kö-
vetkező tartalommal: Népnevelési egyesület érdeké-
ben. Tones Gusztávól. — Az elemi iskola olvasóköny-
véről. II. Piller Györgytől. — A tanügyi érdekei Bács-
Bodrog megyében. Dadás Gyulától. — Rendet az
állami felsőbb leányiskola ügyében — Irodalom a)
önálló művek. b) Folyóiratok és lapszemle. — Külön-
félék. — Szerkesztői üzenetek.

Dr. Flesch Miksa Zentán ügyvédi irodát
nyitott.

A megyei székház új részének, valamint a
régli székház átalakítási munkálatainak utófelülvizgá-
lásával a m. kir. belügyminiszter Sturm György ke-
rületi kir. főmérnököt bizta meg. Ezen utófelülvizgá-
lát f. hó 10-én veszi kezdetét.

A közmunka- és közlekedésügyi miniszter
körrendeletet bocsátott ki, melynek értelmében folyó
évi október hó 1-től kezdve pénzes levelek nyitva csak
300 frtot meghaladó értékkel 250 gramm súlyig ad-
hatók fel. Ily pénzeslevelekért az értékpórtó, mint
eddig, úgy ezután is 50% pótlékkal a feladáskor fi-
zendő.

A karlovici egyházi kongresszus többségének köre, a további teendők megállapítása felett, e hó 1-én szűkebbkörű értekezletet tartott. A radikális pártiak elutasítással és mandátumokról való lekötéssel terrorizálják a szabadelvű pártiakat, kik a patriárka ellen való osztatív személyes fellépést ellenzik. A radikálisoknak sehogyan sincs inyére, hogy oly simán folyt le a fölrát átadása. Bizonyosra vették a kongresszus fölőszlatását, melynek sorsa csakugyan bizonytalan is volt az utolsó percig, mert a patriárka és a királyi biztós közt nézeteltérés támadt. A királyi biztós titkára f. hó 2-án Budapestre utazott a fölrattal. Okt. 3-án Vucsetics élénk zsvívó-kiáltások által többször félbeszakított hatásos beszéddel emlékezett meg a királyi holdnapi nevenapjáról, egyszerűen kijelölte a bizottságot, mely a királyi biztósnál tisztelegni fog, hogy előtte a kongresszus üdvökivánatait és loyaltitásának biztositását tolmácsolja. Erre több bizottság választott. A kongresszusi bizottság tagjai: Stojkovics püspök, Medakovics (radikális), Dumcsa (szabadelvű), Subbotics (szabadelvű), Kacsanszki lelkész (radikális), Zsvikovics lelkész (radikális) és Vucsetics dr. (szabadelvű) választottak. Az elnök jelenti, hogy Tomics (radikális) és Kaszapinovics (szabadelvű) lekötözték mandátumaiokról. Különösen az utóbbi lekötés, kit a szabadelvűek közül még többen fognak követni, a többségre lesújtó hatást gyakorolt, annyira, hogy magok a szabadelvűek is kétségbe vonják, hogy a kongresszus eredményesen működhessek és annak mielőbbi elnapolását kívánják.

Szabadkán Käsztner Rezső vizsgáló főkalauz 5 firtot gyűjtött a „Piskit telep” részére.

A törvényhatóságokhoz rendelt érkezett, hogy tegyenek jelentést, mennyi átvonuló katonaságot képesek ellátni. Ez a rendelet minden évben ismétlődik, de a válasza nincs kitűzve záros határidő, míg az idén felelősség terhe alatt ki van mondva, hogy a kérdésre 24 óra alatt meg kell felelni, amit természetesen a balkáni eseményekkel hoznak kapcsolatba.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter a mezőgazdasági m. kir. állami ménésbirtokon a számfelüti, továbbá a kisorolt gulyából való tenyészsarvasmarhák f. évi október 26-án nyilvános szóbeli árverés útján eladatni rendelte. Árverés alá bocsátatnak a következő tenyészsarvasmarhák: 51 két éves bika, 2 idősebb bika, 23 tehén, 4 három éves üsző, 11 két éves üsző és 8 egy éves üsző.

Szabadka város szeptember hó 30-án és f. hó 1-én tartott közgyűlésén a kézbesítői állásra Polyakovits Gerő, piabiztosnak Jaramazovits, közbiztosoknak Dalics Vince és Pocsai Gerő választottak meg.

Czukker Sándor ellen, ki f. évi aug. 24-25 közötti éjjelen özvegy Gajcsinovic Anasztázia helybeli lakosnő lakását feltörte, az előnyomozás befejeztetett és a zombori kir. törvényszékhez leendő átkísértetése végett a budapesti kir. ügyészséghez tetettet át.

A hadsereg lövészkészletének fedezésére Szabadkán okt. hó 21-én és Zentán okt. hó 23-án katonai lóvásárlások lesznek. A kitűzött napon egy kiküldött katonai bizottság fog megjelenni, mely az elővezetett lovak közül meg fogja vásárolni mindazokat, melyek katonai célokra alkalmasak.

Dr. Dominus Simon köz- és váltó ügyvéd e hó elején nyitotta meg ügyvédi irodáját Szabadkán.

Budapesten e hó 2-án Weisz Henrik zombori illetőségű jogász és Bartók Lajos, a „Bolond Istók” szerkesztője két párbajt volt, melyen Bartók jobb karján megsehrült.

Baján f. hó 1-én Spitzer Benő és társának szeszgyára kigyuladt. A tüzoltók rögtön a vész színelhelynél termettek s több órai fáradsztó munka után sikerült magát a gyárat megmenteni, de az istállók a hozzátartozó szénapajttal együtt, ugyiszintén az istállóban volt 268 db hizott marha a lángok martalékává lett. A tüzet állítólag a lámpában levő szesz meggyuladása okozta.

Szabadkán a lovassági laktanya kiépítése föltött egy vegyes, katonai és polgári személyekből álló, bizottság tanácskozik.

Cégbjegyzések. Rosenfeld B. Mór vegyeskereskedő Cservenkán. — Ókanizsai öngéjlyző szövetkezet Ókanizsán.

Wranits és Rosenfeld cége Cservenkán töröltetett.

A marhaállomány Bács-Bodrogh megyében a következő: Sarvasmarha, magyartajta 141,888, szaporulat 1881 óta 16,110, nem magyartajta 4744; fogyvott 1881 óta 4942 vel Bivaly 4, 1881-ben volt 19. Ló 137,791, kevesebb 2100-zal, mint 1870-ben volt. Szamar 1671, kevesebb 513-mal, mint 1881-ben. Sertés 253,213, szaporulat 1870 óta 103,859. Juh és birka van 461,590, szaporulat 1881. óta 3223. Kecské 212, kevesebb 88-cal, mint 1881-ben volt.

A bajai m. kir. adóhivatalnál adótárnoki, III. osztályu ellenőri, egy IV. és egy VI. osztályu adótisztai állásokra pályázat van hirdetve.

A palánkai tüzoltó-egylet okt. hó 10-iki ünnepélyén a zombori önkéntes tüzoltó-egylet három taggal leendő képviselve.

Néhai Stein Márk, volt zombori lakos, hagamatékának tárgyalása t. év október hó 13-án leendő.

Szabadkán a mai napon a 48-as honvédek ünnepélyes gyászmisével ülik meg az aradi vértanúk emlékünnepét.

A m. kir. belügyminiszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: Ismételt panaszok merültek föl az iránt, hogy hadköteles egyéneknek külföldre, különösen Szerbiába és Romániába átszökését nagyban elősegíti azon körülmény, hogy valamely utazó őket eselédjeiként kiadva, annak útlevelébe, mint utitárs vétetnek be s így a határon átbocsátatván, többé hadköteles korukban az országba vissza nem térnek. Utasítom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy a belügyminiszteriumhoz felterjesztendő útlevelé-ajánlati táblázatokban, jövőre hadkötelesek, mint utitársak ne vétessenek föl, hanem azok rendes külföldi útlevelék megszerzésére köteleztesse.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter Dúngyerszky Lázár szenttamási nagybirtokosnak, az adatai földmívelés iskolánál alapított ösztöndíjért, elismerését fejezte ki.

A kulai önkéntes tüzoltó-egylet alapszabályai a bemutatási záradékkal elláttattak.

Rossz csillagok járnak — írja a „Bácskai Ellenőr” — a katonai szabadítókra. A f. évi sorozás alkalmával Szabadka városa hadjuttalékkal hátralekban maradt, még pedig oly nagy számmal, hogy fönt a honvédelmi miniszteriumban kezdtek a felett egy kissé gondolkodni. Egyszer csak f. év szeptember 26-án nagy titokban betoppán városunkban egy olyan felülvizsgáló sorozó bizottság, melyről az illetők nem is álmodtak. Nevezetesen: Büchl es. kir. tábornok, Kossits Péter m. kir. honvédelmi miniszteri osztálytanácsos, dr. Hämennem es. kir. főtörzsorvos, Drexler es. kir. alezredes, Hild m. kir. honvéd ezredes, dr. Varjas m. kir. honvéd törzsorvos és Szabaltinszky es. kir. százados. E bizottság maga elé idéztette mindazon ujoncokat, kiket tavaszszal a szabadkai sorozó bizottság felmentet; és ezen felmentett ujoncokból a fenti bizottság 108-at besorozott. Azt hisszük ehez nem kell kommentár. Mi csak annyit jegyzünk meg, hogy a besorozott ifjak városunk legvagyonosabb gazdáinak a fiai, kik közül többen — állítólag — 2700, 1000, 800 és 500 firtot fizettek a szabadítóknak. Mi neveket ezuttal nem említünk, de ha kell: azzal is szolgálunk.

A szabadkai adóhivatalnál III. oszt. szám-tisztai állomásra 3 hét alatt pályázat van hirdetve.

A kultuszminiszter Hajdu Szilveszter, petrovszellői illetőségű, dolovai (Torontál m.) állami elemi népiskolai tanítót véglegesítette.

A „Szerbszki Narod” c. lap becsületéért cikket közölt az újvidéki törvényszék vizsgálóbírójára ellen. A főügyészség a lapot sajtópörbe fogta.

A Vujevich ház előtti éjjeli láma hőseit „botrányos részegség és esendzavarás által elkövetett kihágásban” bűnösöknek mondotta ki a rendőrség s fejenként 15 firt bírságra, esetleg 2-2 napi elzárásra ítélte.

Müsora a palánkai tüzoltó-egylet október hó 10-én és 11-én rendezendő nagy ünnepélyének.

I. Október 10-én: A kaszinó összes helyiségeiben délután 4-7-ig a palánkai összes zenekarok hangversenye.

II. 7-1/2-8-ig a palánkai dalegylet hangversenye: 1. „Viharban”, Dürrenroth. 2. Vasárnapi dal, Kreuzertől. 3. Szerb kóló.

III. Mükedvelők által előadatik: „Miért nem házassodik sógor” vig. 1 felv. Balázs Sándortól. Rendező Boros Ignác ur. Sűgő Seunig Károly ur. Személyek: Daru Márton Perjessy Mihály ur, Gergely, fivére Büchler Róbert ur. Ernesztina, Daru Márton neje Ikoldi Riza urhölgy. Juli, szakácsnő Payerle Irma urhölgy.

IV. Eisenhut Ferenc festőművész torzképeket rögtönöz.

V. Élőképek bengáli fényél. Rendezik: Eisenhut Ferenc és Büchler Róbert. 1. Tavasz. 2. Nyár. 3. Ősz. 4. tél. 5. Bevonuló ügylet. 6. Riadó. 7. Tüz. 8. Pihenő. 9. A tüzoltók köszönete. 10. Görög nő, személyesítve Helibich Babi kisasszony által.

VI. Tánca. Október 11-én, fejenként 40 vagy 20 krajcár beléptidij mellett az új-palánkai gyűpön:

1. 2-1/2-3-ig szerb nemzeti tánc, rendezi Rákits Tivadár.

II. 1/2-3-1/4-ig versenyfutás.

Pályabírák: Uhlyarik Imre, Szláv János, Hipp Dezső. Táv. 1400 méter. Jutalmak: 1 arany, 3 ezüst forint, 1 ezüst forint és egy csinos ostar.

III. 1/2-4-4-ig gyermekek verseye apróbb jutalmakért.

IV. 4-1/2-6-ig tüzoltói diszgyakorlat, mely alatt saját zenekaruk játszik és léggömbök bocsátatnak föl. Este a kaszinóban 50 krajcár belépő-jegy mellett 8-9-ig tüzijáték, rendezik: Wenzl, Büchler és Ruszmann urak.

9-10-ig tombola sorsolás, melyhez a palánkai hölgyek gyönyörű nyeremény-tárgyakkal járultak.

11 óratól Klein Rudi zenéje mellett tánc.

A gazdag és változatos program valóban megérdemli, hogy a környék értelmisége minél tömegebben látogassa a sokatígérő mulatságot.

A nekünk beküldött osztrák-magyar meghívót a fönnebbiekben a nem németek számára is hozzáférhetővé tévén, nem mulasztatjuk el kifejezni afölött való csodálkozásunkat, hogy Palánkán és környékén a meghívó tanúsága szerint még ma sincsen akkora magyar közönség, mely magyar meghívók nyomtatásának szükségét a rendezőségnek indikálta volna. (Az utolsó pillanatban értesülünk, hogy a „magyar meghívókat teljesen szétkapkodták”; amiből bizonyára örömmel fogja a t. rendezőség tanulsággal levonni, hogy máskor több magyar és kevesebb német meghívót kell majd nyomtatni.)

Rendőri hírek.

Káty községben m. hó 16-án éjjel Kuczuracz Mita ottani lakos kárára a legelőről: egy paripa lovat, barna, 16 éves, bélyeg nélküli, szemei fehér foltosak, homloka csillagos és egy barna, 4 éves, esődört, homlokán csillag, hátsó jobb csipején CK. bélyeg, jobb füle vágott, elloptak.

Sztoják Vasza ó-szivaci lakosnak az ó-szivaci előjáróság által kiállított 8 éves, hámos, fekete lóról szóló járlatát ellopták.

A pékla-pusztai magy. kir. kinstári öntöző tulajdonát képező úszórló szoló járlat elveszett. Az úszó előlrol fekete szőrű, hőkás homloku, h. b. M. J. jobb szarván B.B. oi bélyegü

Pecner Máttyás lopásért jogérvényesen elítelt fegyenc szept. 28-án a szontai rabmunkaháztól megszökött. 26 éves, nőtlen, szolgál, nagysága 156 cmtr. testalkata erős, arca gömbölyű, arcszíne halavány, haja gesztenyebarna, homloka alacsony, szemöldöke barna, szemé zöldes, orra és szája rendes, bajusza rendes, fogai épek, szakállá nincs, álla közép, illetőségi helye Bresztovác, rom. kath., anyanyelve német, ruházata rabruházat. Nyomozandó és elfogtatása esetén az itteni fogháza visszakísérendő.

Ujszivac községből 1885. szept. 22-én virradóra ismeretlen tettesek a legelőről 60 drb birkát elloptak.

Vaszilovits Riszta kulai lakos egy sötét pej, 8 éves paripa lóról 100. f. szám alatt kiadott löveletét elvesztette.

Muzsik József ómoroviaci lakostól f. évi augusztus 24-én egy 8 éves, világozspéj, nyakán P. és h. b. c. O bélye u kanca lovat, 2 és fél éves, sötét pej kanca csikájával elloptak.

Haveli József parabutyi lakos kárára, f. é. szept. 14-én a bakini rétről ismeretlen tettesek őrizet nélkül hagyott lovait és kocsiját ellopták, és pedig egy 2 éves, rosszul táplált, igás, csillagos homloku, h. b. c. S bélyegü, pej, kancát, 30 firt ért., és egy drb 2 1/2 éves, közép, csillagos homloku, első és hátsó lábára kesé, R. bélyegü pej paripát, 20 firt ért., löszerszámot és egy erősen vasalt könnyű parasztkocsit, 40 firt., összesen 90 firt értékben.

Szauer Jakab kulai lakostól f. évi aug. 17-én éjjel ismeretlen tettesek utcai szobája ablakán az ablak betörése után bemászván, a következő ingóságokat loptak el: 2 drb fehér-kék csiku dunnát tollal töltve 50 firt, 6 drb fehér fejkendő tollal töltve 30 firt, 2 drb kis fehér tarka fejkendő tollal töltve 4 firt, 2 drb fehér lepedőt 10 firt, 2 drb piros rózsás ágýterítőt 15 firt, 3 drb nadrágot, egy ujjas és egy kis mándlit posztóból 25 firt, egy nadrágot és egy felöltőt fekete posztóból 20 firt, egy pár rancos szaru csizmát 10 firt, 1 drb finom fekete szőrü sapkát 10 firt, 1 drb fekete selyem fejkendőt 5 firt, 1 drb kék selyem fejkendőt 2 firt, 1 drb fekete, piros rózsás, rojtos szelü selyem kendőt 3 firt, 1 drb fekete rojtos szelü posztó nyakkendőt 7 firt 50 kr, 2 drb zöld kásmir rojtos szelü nyakkendőt 10 firt, 2 drb piros kásmir nyakkendőt 8 firt.

Gajin Mihály kárára az ó-stapári határ, nyugoti részén levő szállás melletti birka akolból m. hó 9-én este, még ez ideig ismeretlen s állítólag revolverekkel ellátott tettesek 45 db különböző ismeretlen jelekkel ellátott birkát loptak el.

Schlachter János kernyajai lakosnak alább leirt lovait ismeretlen tettesek ellopták: egy 8 éves, pej kanca, h. j. l. kesé, h. j. c. K.A és h. b. c. A. S. T. bélyeg, ért. 100 firt és egy 4 éves, pej paripa, h. j. c. K. A. bélyeg, ért. 300 firt.

Baltity Antal felső-szt. iváni lakostól f. évi aug. 28-án egy 8 éves, pej kanca, hámos, csillagos homloku, bélyegtelen lovat egy 1/4 hónapos pej esődör csikóval ellopták.

Majer Márton bajmoki lakosnak egy 6 éves, sárga kanca, hámos, hátán egy kis fehér folt, h. f. B. S., egy 3 éves, deres esődör, homlokán fehér folt, egy 5 éves, közép nagyságú kanca, pej, igás, csillagos és a hátsó bal lábán kesé, hátal bal felül V és ennek csikója 9 hónapos, szürkés kanca, homlokán csillagos, ismeretlen tettesek ellopták.

Martity Tamás katymári lakos kárára m. hó 20. és 21. közti éjjelen egy pej paripa, 14 éves, bal füle jegyes, egy fekete kanca, 7 éves, csillagos lovat és egy 1 éves pej kanca csikóját, homlokán kevés fehér folt, ismeretlen tettesek ellopták.

Tiefenbach Mihály m-száros-segédnek munkakönyvét, mely 1884 évi november 15-én 146. sz. a. a zombori kapitányságnál kiállított téli kabátjával együtt ismeretlen tettes t. hó 19-én ellopta.

Gortoz Antal ó-becei lakos kárára a közlegelőről m. hó 26-án virradóra 13 darab birkát, köztük 12 drb fehér és 1 barnás, 10 drb balfüleben egy jegygyel, 2 drb jobb potáján L bélyeggel és egy jegytelen, összesen 65 firt értékben, ismeretlen tettesek elloptak.

Medvegy Péter kiszácsi lakos udvarából m. hó 18-19 iki közti éjjel egy 7 éves, 14 markos jegy és bélyegtelen pej kanca lovat egy 2 hónapos szopos esődör csikóval és egy 3 éves, 14 1/2 markos takó pejszőrű jegy és bélyegtelen kanca lovat, ismeretlen tettesek elloptak.

Brunszky István ó-becei lakos kárára a közlegelőről m. hó 24-én virradóra egy négy éves, pej paripa, jobb potáján háromszög és h. jobb combján S. bélyeggel ellátva 90 firt értékű lovat ismeretlen tettes elloptat.

Szili Péter jankováci lakostól egy 9 éves, balfelül a nyakán 558. bélyegü pej paripa igás ló vétett bitangságba, mely ha tulajdonos nem jelentkeznék, f. évi október hó 23-án nyilvános árverésen el fog adatni.

Miskov Fülöp becei lakos nevére 2561/204. sz. 883 sz. alatt egy ökörrel kiállított marhajárlatát elvesztette.

Eltoloncoltatott a fővárosból Schmidt Antal, volt imok, 34 éves, r. kth., nőtlen, bajai születésű.

A bács-tisza-vidéki rom. kath. tanító-egyletnek rendes évi közgyűlése.

Tartott Ó-Morovicán.

Jelen voltak: Balassy Endre c. kanonok, hegyesi esp. pléb., egyleti elnök. Fridrik Tamás adai tanító, egyleti alelnök. Gyetvay Béla adai, Karaszky Sándor bács-hegyesi tanítók, egyleti jegyzők. Továbbá: Szulik József ó-becei prépost, esperes pléb. s hivatalos iskolalátogató. Haffner István pacseri helyettes lelkész. Mihályi József petrovszellői tanító. Szilvassy Károly bajsai kántor-tanító. Faragó Ferenc topolyai, Wenzel Antal adai, Pfeiffer János, id. Hoffmann József ó-kanizsai tanítók. Kis Ferenc topolyai káplán. Dúlósy Ignác ó-kanizsai, Szabó Sándor ó-becei, Árpásy János adai, Ujváry György ó-becei, Mák János szenttamási, Faragó Elek topolyai, Kovács Ferenc ó-becei, Szerdahelyi Zsiga, Lipták Sándor ó-kanizsai, Györfly Ödön hegyesi, Szücs János ó-becei, Molnár Imre petrovszellői, Hoós István, Törtely Ferenc martonosi, Katona Sándor ó-kanizsai, Balaton Géza ó-becei, Wolf József adai, Tamás Ferenc ó-moroviaci, Károlyi Mihály topolyai, Krappenheim Nándor pacseri, Bódy György hegyesi, Drozúik Agoston petrovszellői, Pápai László topolyai tanítók. Schadt Ignác ó-moroviaci helyettes lelkész, Bene Róza, Köröskényi Ilona tanítónők. Mindnyájan rendes tagok.

Tatay Lajos ref. helyettes lelkész Ó-Morovicáról. Pap István és Inotay János ó-moroviaci ref. tanítók. Seifer József ó-moroviaci földbirtokos, iskolai gondnok s községi másodbíró. Benesik István ó-moroviaci földbirtokos. Mindnyájan vendégek.

Nt. Schadt Ignác ó-moroviaci helyettes lelkész által végzett szent misén fél 10 órakor megjelenévé, ennek végeztével a helybeli rom. kath. iskolában tör-

tént gyülekezés után, a közgyűlés következő, megá-
lapított napirend szerint folyt le.

Elnökönagsága az egyleti tagokat minden-
kor lekötő, szeretetteljes nyájassággal üdvözölve,
az alább következő magvas beszéddel nyitotta meg a
jelen közgyűlést.

Tisztelt nagy-gyűlés!

Ha ez alkalommal ismét enyém a tisztelet e je-
les gyűletnek egybegyűlt érdeműs tagjait üdvözöl-
hetni, ezt — tisztelt urak — önök bizalma és akara-
tának kell tulajdonítanom és azért üdvözléssel
egy zersmind fogadják öszinte benső köszönetemet. Én,
ha tekintem a nemes célt, melyet e jeles gyűlet
rekvése és munkásságának kitűzött és mellyel az egy-
let tagjai önművelődésük és tökéletesítésüket elő-
mozdítva, hivatásuk betöltésére képesebbé teszik
magukat, az emberiség javát és boldogítását elősegít-
tik, szolgálva az egyháznak és hazának, ezen egyletet
virágzás és dióságra emelik; mindez egy megnyugtató
érzést kelt lelkemben, — szeretem, hogy e jeles
gyűlet tagjai között én is soroltatom, és följajánlom,
föjlajánlottam még most készségemet, az egyletnek ily
állásban is hű szolgálatára, mert úgy hiszem, ha majd
a működési időszak elmúlt és teljesedett az „omne trinum
perfectum”, a tisztelt egyletnek felmentő kegyeletével
fogok találkozni. Addig azonban működünk, működünk
mondom, mert mit használna bármily ügyes vezetés,
ha nincsenek, kik a munkát végzik, eredmény fel nem
mutatható, az egyleti élet kihal. Legyen ugyebár egy
jeles hadvezér, legelősebben készítse el terveit, de a
győzelmet a harcok kivívják ki. Önök tisztelt urak
hivatva e munkásságra, azért szövöttek egyletbe,
hogy közös erővel, oly tevékenységet fejtsenek ki,
melynek eredménye kihatóssal bírjon. Igen óhajtható
volna, hogy a megfajtásra felvett kérdések sokakról
kidolgoztathatók; így azok bővebben kimerítenének,
biztosabb volna az eszmecserre, határozottabban meg-
értetnének némely homályos fogalmak és ez, amint
tanulmányosabb, ép oly kedves hatású lenne. Műkö-
désük pedig t. urak legyen azon szellemben, melyet
előtt tüztök ki maguknak, melytől áthatva kell len-
niök, melyet szent hivatásuk és köteleik követelnek
és ugyanazt mindazokba kik gondozásuk, vezetésük
és oktatásukra bizattak átvinni, keblökben ápolni, ab-
ban nevelni és megerősíteni főfeladatuknak tekinték.
Jézus Krisztusnak a keresztény anyaszentegyházban nyil-
vánuló szellemében kell működniök, hogy meglegyen
azon vallásos érzet, mely a tiszta erkölcsök alapja s mely
egyedül képes az embert emberré alakítani. Gondol-
tatott, ezt a hitideg korban mellőzhetni; ámde: a
legszebb ismeretek terjesztése és elsajátítása mellett
a legszorosabban tapasztaltatott, hogy az igazi em-
ber helyett csak egy torzalak képezetett, oly tüne-
tettel, már a gyenge gyermeki korban, melyeket az
egyszerű, tiszta érzet elítél, azoktól visszaborzad és
fél a későbbi következményektől. Innét örömmel érte-
sülhetünk, hogy maga ő nműltésége a közoktatási mi-
niszter ur a kir. tanfelügyelőkhez intézett felhívásá-
ban a valóságos tanítás és nevelés sürgetését
kivánja és akarja. De hasonló felkiáltások számtalan
ajkáról hangzottak; azért szintén jól esett olvasni
egy, édes megyénk — különben községi iskolát fen-
tartó — városa kebelében levő községi gimnázium
1884/5-ik iskolai évről kiadott értesítőjéből, hogy: a
nevelést illetőleg a tanári kar, a vallásosság érzelme-
nek ápolását tüzte ki feladatát, és hogy a tanári
kar nemcsak a növendékeket utasította, szersint: az
előirt vallási gyakorlatokat pontosan és lelkiismeret-
esen elvégezzék, hanem maga is igyekezett az ifjuság
szeme előtt jó példával eljárni. — Ily feladatot, ily
követésre méltó példát csak üdvözölni lehet! — Mi
pedig t. urak örömdhetünk, hogy amit annyi és oly
erős kísérletek és küzdelmek után az élet, a tények
kénytelenek követelni, azt a mi egyletünk főcéljává
tüzte ki, s ez törekvésének egyesekben ugy, mint az
egészen, központja. — Vajha annak mindannyian
igaz, tiszta lelkiállattal megfelleghessünk! de meg is
lesz, csak az állhatatosság ne hiányozzék, hiszen a
jó Isten ezt, mint saját ügyét fogja elősegíteni és
bőséges kegyelmével a kívánt eredményt megadni.
Istennek ezen bű áldását kívánom én egyletünkre és
ennek minden működésére, ennek óhajtok én keblem
teljéből legszebb felvirágzást, állandóságot és fen-
radást! S most ismételen szívemből üdvözölve ezen
egybegyűlt t. közönséget, szeretettel kérem az egyleti
tagokat: legyenek kitartók, ne hagyják el a gyűlési
termet, vegyenek tevékeny részt a gyűlésben és min-
den működésben. — A gyűlést pedig ezennel meg-
nyitva, kérem a mult évi gyűlés jegyzőkönyvét felol-
vasni. (Eljenzés.)

Ez megtörténvén, némi apró ügyek után Katona
Sándor ó-kanisza tanító a következő tétel fölött tar-
tott felolvasást:

„Az 1875-dik évi tanítói nyugdíjtörvény re-
vizója:”

Értekező, szép, szakszerű s minden elfogultság-
tól ment dolgozatában behatól a nyugdíjtörvény mind-
azon hiányainak bíráltságába, melyek a törvény
fenállása óta a tanítóság által sérelmesnek ítéltettek:
higgadt s alapos érvekkel beigazolni a 10
éves, de a körülmények, a dús alap folytán ma már
más igényeket betölteni hivatott, tanítói nyugdíjtör-
vénynek elkerülhetlenül szükséges módosítását, fog-
lalkozván §-ról §-ra, az óhajtható módosításokkal.
Végül a közgyűlés elé terjeszti elfogadás végett, ha
távozati javaslat, mely hosszas és beható eszmecserre
után, több módosítással, következő szövegezéssel fo-
gadta el:

Kérelmezze a bacs-tisza-vidéki róm. kath. tanító-
gyűlet az országgyűlésnél az 1875-ik évi tanítói nyug-
díjtörvény reviziójának minél előbb napirendre tűz-
ését, s a következő szakaszok ily módosítását:

7. §. Eletük végéig élvezendő rendes nyugdíjjal
távozhatnak állásukról:

1-ör azok, kik nyilvános népiskolai tanintézetben
(kisdudóvóban) legalább 30 beszámítható éven át
szolgáltak, mint alkalmazott segéd- vagy rendes tanítók;

2-ör azok, kik legkevesebb 5 beszámítható évig
szolgáltak nyilvános iskolában (óvodában, árvaházban),
mint segéd- vagy rendes tanítók, ha valamely önvét-
kők vagy hibájok nélkül származott testi vagy lelki
betegség, nyomorodás vagy gyengeség miatt véglege-
sen alkalmatlanná lettek a tanítói hivatalra. (A kö-

zépiskolai tanár sokkal később jut álláshoz, mégis
csak 10 szolgálati év után jár ki neki nyugdíj. Nem
kell túlsokat kérni, mert így a méltányos igény is
kockáztatik. Szerk.)

9. §. Eltelt évig élvezendő nyugdíjra jogosítot-
tak nyugdíjának évenkénti összege:

1-ör a beszámítható 30 évi szolgálat után óvók,
elemi népiskolai segéd- és rendes tanítók számára
legutóbb élvezett teljes tanítói fizetésük;

2-ör a beszámítható 5-ik szolgálati év betöltéséig
hárminté tanító s óvó számára 30 évi szolgálat után
járó nyugdíjösszegének 40%-a, mely a 6-ik évtől
kezdve mindegyik szolgálati év után 2%-kal növekedik.

15. §. Az özevgyi segélypénz összege a férj ré-
szére 30 évi szolgálat után biztosított nyugdíjösszeg
50% át képezi, mely a házastárs halála napjától szá-
mitott fél év múlva tétetik folyóvá.

19. §. A szülőtlén árvák segélypénzének összege:

1-ör ha csak az egyik szülő volt tanító (tani-
tónő, óvó) akkor minden árva fejenként 100 ft;

2-ör ha mindkét szülő nyugdíjra jogosult óvó
vagy tanító volt s mindkettő legalább 5 beszámítható
évig szolgált, akkor mindegyik árvára fejenként 125 ft.

20. §. Ha az anya él és özevgyi segélypénzt
húz, akkor mindegyik gyermek számára 50 frtot kap.
Ily segélyben azonban egy családnak 4 gyermekénél
több egy időben nem részesíthető.

21. §. Ha pedig az özevgyi anyja maga is tani-
tónő volt és mint ilyennek nem özevgyi, hanem tani-
tónői nyugdíja van, akkor a saját maga számára nyert
nyugdíjon felül mindegyik gyermeke számára, azok
apja után járó évi 50 frt segélypénzt kap.

22. §. Egészen elhagyandó

25. §. Azon árvák, kiknek ellátása állami segély-
lyel, vagy a segélypénz összegét túlhaladó mennyi-
ségű ösztöndíjjal, állami nevelőintézetbe való felvétel-
lel a segélypénz nélkül is fedezve s biztosítva van,
ezen idő alatt csak a megillető segély felét kapják.
Ha azonban az ily árva férjhezmenete előtt elveszt-
ette ezen gyámolítást, akkor ő is részesítendő a fen-
tebbi szakaszokban megállapított segélypénzben.

E javaslat pártolás végett a kalocsa-főmegyei
társuleteknek megküldendő s a törvényhozó testület
által napirendre tűzése idején ez egylet által, az egy-
let területén megválasztott országgyűlési képviselők
e javaslat pártolására felkérőndök. Végre:

Értekezőnek szép s alapos dolgozatáért a köz-
gyűlés jegyzőkönyvileg meleg elismeréssel adozik.

Szűcs János öbesei tanító szabadon válasz-
tott, következő tételéről tart felolvasást: „A szépré-
kés fejlődése a népiskolában.” Értekező hosszas, de
a hallgatóság figyelmét szorosán lekötő felolvasásával
igen kellemes órat szerzett a közgyűlésnek. Munkája
egy irányra mint tárgyra, csakugyan az ő saját iro-
dalmi széprékéről tett tanúságot. Tömör, kerekedő
s a legbővebb kimerítésig kimunkált dolgozata által-
ános elismerésben részesült, miért is fáradozásáért
jegyzőkönyvi elismerés lett jutalma.

Krappenheim Nándor pacseri tanító tartott
az ígékötös (összetett) ígékötös s az ígékötösököl szak-
szerű felolvasást. Értekező a felvett tárgy megérte-
tése szempontjából, általános szabályzati közléssel
kezd munkáját s erről átmege a gyakorlati bemuta-
tásra, illetőleg: ismertetésére az ígékötös (összetett)
ígék és ígékötösöknek. Ennek gyakorlati alkalmazására
felveszi a Bárány féle II. olvasókönyv 87-ik olvasmán-
nyát. Szakszerű s tapintatos alkalmazott kérdéseivel
a gyermekeket okvetlen a kitűzött két nyelvtani
szabály alapos megismerésére vezeti. Végül: csendes
foglalkozási gyakorlatul kijelöli az ugyanazon olvasó-
könyv 49-ik lapján található ígékötös ígéknek kike-
resését.

A közgyűlés Krappenheim Nándornak értekezé-
seért, szintén szives köszönetét fejezi ki, s őt is jegy-
zőkönyvi elismerésben részesíti.

Felolvasatott a baja-vidéki róm. kath. tani-
tói egylet felhívása, melyben egyletünk egy országos
kath. tanügyi ingyenlap létesítésének hozzájárulására,
illetőleg: az eszmének pártolására kéretik fel.

A felhívást tudomásul véve, örömmel csat-
lakozik egyletünk a kivitelt; de — miután a kije-
lölt határidő régen letelt, beváratik üdvözölve a to-
vábbi intézkedés a kezdeményező egylet részéről.

Wolt József egyleti pénztárnok terjeszti elő
jelentését a pénztár állapotáról; és pedig: bevétel
1884-ik évre pénztári egyenleg 213 frt 70 kr., 1884.
évi december 25-ig egyleti tagdíjakból befolyt 30 frt
80 kr., ehez járul még jan. 1-től dec. 31-ig takarékp. ka-
mat 10 frt 79 kr., összesen bevétel 255 frt 29 kr.
Kiadás: 1884. július 15-én egy kausuk egyleti pec-
sét 3 frt 5 kr., levonva a bevételből a kiadást, egyen-
leg 252 frt 24 kr.

Tudomásul vétetett. A pénztár megvizsgálására
pedig számvizsgáló bizottságul Fridrik Tamás egyleti
alelnök, Németh Antal és Kleiner János moholyi tani-
tók, mint egyleti tagok küldettek ki.

Néhai Lajthay Ignác topolyai tanító öze-
vgyének segélyül az egylet pénztárából 30 frt kiutal-
ványoztatott.

(Gyetvay Béla egyleti jegyző urnak szives kö-
szönetet mondunk ezen érdekes adatok beküldéséért s
nagyon kérjük a felekezeti egyleteket, hogy működé-
sükről a nyilvánosságunk beszámolni ne vonakodjanak.
Hiszen minden más felekezet igénybe veszi a lapokat,
fentszóval ad életjelt magáról; hát mit és miért
settenkedne ismeretlenül éppen a katolikus elemi
tanúgy? Nem elég haragudni, hogy kevésbé vesznek
itt-amott bennünket, hanem alkalmas úton forgalomba
is kell hozni nevünket s létünket és tényekkel doku-
mentálni, hogy a mennyi figyelmet magunk iránt
igénylünk, annyit meg is szolgálunk. Szerk.)

ESÉD UTÁN.

Még másfél óram van. Addig tehetnék valami
hasznosat, míg vendégem el nem jár. Például a „Bács-
kának” egy tárcát írni! Igen hasznos dolog, de kö-
telesség is, munkatársi kötelesség!

Csak hát az a kérdés, hogy miről írjak? Ejb,
gyujtsunk rá pipára és annak gomolygó füstkarikái
megtermékenyítik képzeletem embrióit. Így.

Csak hamar, mert a vendég jó. Minek is jön
mindig a vendég akkor, mikor az ember szeretne va-

lami hasznosat dolgozni. De hát jól mondta valaki:
eredendő büne már a magyarnak a vendéglátás. Ott
van legeklatásabb példája: Budapest. Ha már egy
magyarnak szíve úgy tele van vendég szeretettel, hogy
ne volna az egész ország szíve tele?

Szegény franciák, még mennyit kell nektek —
élvezni! En félek, hogy megterheltek gyomrotokat.
És aztán azt tapasztalásból tudom, milyen szomorú
visszaemlékezés szokta az embert meglepni arra a tölt-
ött káposztára, a melytől megcsömörlött. No, de ti
meg is usztatjátok a töltött káposztákat Tokajnak
meg Villánynak levében és a farnesi bika oldalánál
olyan mézáros-jókedvvel rakjátok a kállait, hogy
igazán csodálatos, hogy az a bika meg nem vadul a
ti tulipiros lelkesültségetektől. (Pedig azt mondják,
hogy a piros szintül vadul a bika).

Milyen jó is annak az öreg ifurnak. A legszebb
lányok csókját, ölelését neki tartják vissza és 82 éve
dacára nem átalija a dolgot, hogy Székely Kornéliától
kezdve le a mezőhegyesi kis paraszt lánykáig végig-
ölelgesse a magyar szépeket. Hja a tisztas aggkor
szabadalmi! Persze nem tudják azok a lányok, hogy
neki odahaza tizenhárom porontya fujja teli tüdővel a
Marseillest, a tizennegyedik meg most tanulja a — kótát

De hova tévedtem, micsoda forradalmi dolgokba
csapok. Keressünk egy okos themát. Filozófálni nem
szeretnék semmi esetre, mert hát az nem jól venné ki
magát — teli gyomorral. Aztán meg éppen most kap-
tam egy jó tanácsot, hogy az én filozófiám szörnyen
„radikális” és hagyjak föl vele, hogy bölcselmi meg
vallási bűnökbe ne essem. No meg Petőfi is azt tartja,
hogy legbővebb ember az, aki sohasem bölcselkedik.

És nem vette észre, hogy e mondasával ő is —
bölcselkedett.

Meg van már ez a hiba az emberben, az a lát-
hatatlanul és mégis öntudatosan működő cirkulus vi-
tiosus, amitől néha még az öreg Homérus is hortyog.
Ő azt hitte, hogy valami tökéleteset mondott ezzel,
pedig lám nem mondott.

Hja mert nincs semmi tökéletes a földön. Sem
a testi, sem a szellemi dolgokban. Nincs például gyom-
or a világon, mely melegegetett legyen és pláne —
szív nincs. Gyomor, a mely, ha még úgy tömve van
is, ne kívánna legalább még a tetejébe valami
kis — utóiratot, vagy — ivatot.

A szív! Ez a gyarló emberi szív meg milyen
telhetetlen. Bár mennyi vágya teljesült is, marad még
egy hátra, — no még csak ezt az egyet kívánám,
s aztán ha ez a szerény óhajtas be nem teljesül,
akkor keserűen fakad ki, hogy hát — minek teljesült
akkor a többi! Az a szerencsése meg van, hogy tett
róla a gondviselés, hogy olyan nagyon sok vágya ne
teljesülhessen az embernek.

És én ugy tartom, hogy a szívnek vágya, pa-
nasza mindig jogos. Legjogosabb akkor, mikor azon
panaszodik, hogy miért is van neki egyáltalán vá-
gya? Mert nem nyugodhatik meg azzal a mije van,
(vagy nincs!) miért elégedetlen örökké? Pedig ő nem
tehet arról, hogy olyannak alkották! Még kevésbbé,
hogy olyannak nevelték?! Legkevesbbé, hogy — meg-
alkották!...

Amint nem tehet arról a gyümölcs, hogy egy-
szerre csak keresztül-kasulirgájk a fergek; amint nem
a folyó, hogy mindenféle piszkot és szemetet kell ma-
gával hordania, amint nem a levél, hogy öszszel le-
hulljon! És tehet-e a szív arról, hogy egyszer csak
megáll és — nem dobog többé.

Tehát arról se tud, mikor a — legokosabbat
teszi! — — —

De én megint filozofálok! Hogy az ördögbe té-
vedtem ide?!

Már egy félórja mult, hogy itt ülök és még
nem irtam semmit! A pipám is szunyókálni kezd, az
is fölhagyott az eszméssel. Honnan vegyem már most?
Pedig füstből tüzet és nem megfordítva, mondja a latin.

Az élet is ilyen hamar kialszik, mint a pipa. A
legjobb szeretnök éppen szippantani és nem marad
egyéb hátra, mint egy kis — bagó, az emlékezet
bagója. Az emlékezet tehetetlenül vergődik a koncért,
mit a satnya mult eleje dob, elvégre is beleún, látja,
hogy nincs rajta egyéb, csak a száraz — csont. Aztán
ő is elalszik. Elalszik egyszer minden... Már én is
álmos kezdek lenni. Kár, hogy nem alhatom el örökre!
Hogy föl kell ébredni; ébren lenni az utolsó napig,
amikor majd beköszönt egy másik vendég, akit az
ember nem is vár és nem is mondja neki, hogy: „szab-
vad!” Az a vendég, akinek már vissza nem adhatjuk
a — látogatást. Hisz ugy is mindig vele vagyunk.

De félre bohó gondolatok! Hisz olyan szép —
élni! Olyan érdemes élni. Mégis a legnagyobb dilemma
a világon maga a — világ! És pedig azért, mert
mindent, ami szepet-jót ad, önmaga is rontja el. Isten
adta, Isten elvette! S nem mondhatók e, hogy azért
adta, hogy — elvegye. Hát minek is adta akkor!?

Valakinek megvan minden eszköze a földi bold-
ogsághoz és csak azért nem boldog, mert fáj neki
a más feje! Bolond! Mit fáj neki a más feje?! Le-
gyen önző! Igen, de vannak olyan szerencsétlenek,
akiknek legnagyobb bajuk, hogy — jó szívük van.
Mégverte őket jó szívevel — az Isten?...

Annyi tény, hogy mi szenvedünk. Abban pedig
nincs élvezet, nincs jó. Valami bölcs azt mondja,
hogy a világ a lehető legjobb. Avval bizonyítja, hogy
az Isten vagy nem tudott, vagy nem akart jobbat
teremtteni. Ezek közül, mondja — egyik sem áll. En
azt mondom, hogy ezek közül áll az — egyik. Kell
állnia. Az ő végtelen jóságával meg nem tudna félni
a szenvedés — a végtelen nyomor. S ha azt mondják,
megjutalmaz a másik világon; arra azt vehetem, hi-
szen szerencsétlen, az örökkévaló üdvösség (ha ugyan
létezik) se kárpótolja a te nyomorágódat!...

De higgyük, a hit boldogít.

Barátom, nem boldogít az annyit se, mint egy
darab sült burgonya — ha éhes vagy. A hit, amed-
dig hit marad pusztán, nagyon szomorú vigasztalás...
Azért a legjobb mondas: örülj, hogy élsz! Ha-
nem persze ez is egészen mást mond, mint amit mond...
Vanitatum vanitas!

Né! most meg a tollam nem akar fogni...
Kopogtatnak. Ejb, nem írok semmit! (Okosabb is
olv. — Tessék!)

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

Bérbeadási árverési hirdetmény.

Az apatini kincstári uradalomhoz tartozó monostorszegi 1472¹⁸⁷ holdas kincstári birtoknak **1885. évi október hó 1-től 1886. évi szeptember hó végéig** terjedő egy évi bértartamra ugartartás kötelezettsége nélkül és az **albérlet megengedése mellett** leendő bérbeadása iránt évi 8157 forint haszonbérrel **Apatinban a m. kir. kincstári ispánságnál folyó évi október hó 12-én d. e. 10 órakor** zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt a kiküldési ár 10 % -ának megfelelő bánatpénz teendő le a bizottság kezeihez. Az 50 kros bélyeggel és 10 % bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverelő bizottságnak adandók át. Az ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. Világosan kijelentetik, hogy ámbár a bérlet f. év október hó 1 seje után adatik át a bérletnek, mégis köteles bérlő úgy az egész évi haszonbért, mint a bérlet után kivetett községi és megyei pótdadók egész évre kivetett összegét esonkítatlanul megfizetni. Az árverési és szerződési feltételek az apatini kincstári uradalmi ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1885. október 1-én. **M. kir. államjósággazgatóság.** (Utányomás nem díjazatik.) 2-1

Eppen most jelent meg és ingyen kapható

„Képes Családi Lapok”

VIII. évfolyamának

első száma

Tartalom: **Az utolsó röv.** (Elbeszélés) Tolnay Lajostól. — **Erdei románc.** (Költmény.) Bartók Lajostól. — **Őszi este.** (Téka) Sziklay Janostól. — **Barababao.** (Velencei történet) Tóth Belától. **A boszorkány.** (Theuret Andre regénye.) — **Az állatok erkölcsessége.** (Ismeretű tára.) — **A szobor titka.** (Regény) Tábori Róbertől.

E legszebb és legelterjedtebb szépirodalmi képes heti lap **ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egy negyedévre 1 frt 50 kr., félévre 3 frt., egész évre 6 frt.**

A „Képes Családi Lapok” kiadóhatala **Méhner Vilmos, Budapest III. papnövelde-utca 8.**

Pályázati hirdetmény.

Alulírott jegyző által ezennel közhírré tétetik, hogy a bácsi jegyzői irodában üresedésben levő ideiglenes irnoki állomásra 15 frt havi fizetéssel és a jegyzőnél ebéd, vacsorával egybekötött irnoki állásra a pályázat kiíratik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni szándékoznak, kérvényeiket azonnal küldjék be.

Azok, kik a magyar és német nyelven kívül a sokac nyelvet is értik, előnyben részesíttetnek.

A kinevezett tartozik állását azonnal elfoglalni.

Bács, 1885. évi szeptember hó 30-án.

Artinger János,
h. jegyző.

3-2

10508. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

A kis-sztapári kincstári uradalomhoz tartozó esonpnyai vendéglő és az abban gyakorolt bor- és pálinkamérsi jognak az árverés napjától kezdve 1889. évi december hó 31. napjáig terjedő időre leendő bérbeadása iránt évi **2652 frt** haszonbér, mint kiküldési ár mellett Klein Adám és neje, mint a fentebbi bértárgy ezidő szerinti bérlői kárára és veszélyére **f. évi október hó 19-én d. e. 9 órakor Apatinban** a m. kir. kincstári uradalmi ispánság hivatalos helyiségében nyilvános árverés fog tartatni. Árverezni kívánók a kiküldési árnak megfelelő 10 % bánatpénzt kötelesek letenni. A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel és 10 % bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók. Az ajánlatokban határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. A feltételek az apatini kincstári uradalmi ispánságnál és a szegedi m. kir. jósággazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1885. évi szeptember hó 25-én. **M. kir. államjósággazgatóság.** (Utányomás nem díjazatik.) 2-2

879. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbíróóság 4654. számú végzése által a kis-sztapári kincstári uradalom javára Klein Adám és neje Rozenthál Julia ellen 663 frt tőke, ennek 1885. évi április hó 1 ső napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 29 frt 40 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1085 frt 40 krra becsült koesi, hók és különféle borokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5353/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Csonoplán az uradalmi koesmában leendő eszközésére 1885. évi október hó 14-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1885. évi október hó 3. án.

Cservenka Lajos
kir. bírósági végrehajtó.

887. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróóság 4969. sz. végzése által a zombori kereskedelmi és iparbank javára Pein Száva ó szivaci lakos ellen 2000 frt tőke, ennek 1885. év február hó 6. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 59 frt 94 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1195 frtra becsült koesi, lovak és gabbaneműekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5567/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Ó Szivaccon alperes lakásán leendő eszközésére 1885. év október hó 12-ik napjának délutáni 2 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban 1885. évi okt. hó 4-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

875. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. királyi járásbíróóság 3368. számú végzése által Dr. Vujčić János zombori lakos ügyvéd javára Tebesz József és Hunczinger Vilmos ellen 160 frt tőke, ennek 1885. év február hó 21. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 46 frt 55 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1943 frt 50 krra becsült ingók, függő termények és búzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5731/1885. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban alperesek szállásán leendő eszközésére 1885. évi október hó 12. napjának d. e. 9 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban 1885. évi október hó 4-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye apatini járás szolgabírósága részéről közhírré tétetik, miszerint az O-Sztapár községében elhalálozás folytán üresedésbe jött község orvosi állomás betöltése céljából a választás **1885. évi október hó 30-ik** napján délelőtti 10 órakor Ó-Sztapár községében fog megtartatni.

Felhivatnak a pályázni óhajtok miszerint az 1871. évi XVIII. t. c. 74 § és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében és azonfelül a szerb nyelvnek szóbeli bírást igazoló okmányokkal is felszerelt kérvényeiket bezárólag **1885. évi október hó 23-ig** ezen szolgabíró-ságnál annál bizonyosabban nyújtás be, mert később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A betöltendő állomás:

- 1-ör. 600 frt évi készpénzfizetés.
 - 2-ör. Szabad lakás.
 - 3-ör. 40 kr lásogatási díj, s
 - 4-er. 20 kr halottkémlélesi díjjal van javadalmazva.
- Apatin, 1885. szeptember 22.

Ribiczey Béla,
szolgabíró.

3-2

Hirdet-mény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy itt helyben atyám házában (felső-város, Flórián-utca 439. szám alatt) mint

zongorahangoló

letelepedtem és a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére állok. — Mindennemű zongorajavításokat elfogadok és jutányos árak mellett teljesítek. — Helybeli, valamint vidéki megrendeléseknek a legpontosabban megfelelni, kötelességemnek fogom ismerni.

Mély alázattal

Huk Ede,
zongorahangoló.

6-5

THEODOROVITS SZÁVA

Zomborban

főutca Drakulits-féle házban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy e napokban kaptam Bécsből:

őszi idényre

legujabb divatú **női jaquetteket** és **esőköpenygeket**, ép úgy

téli idényre

női kabátokat és **köpenyeket**. gyapot, selyem és selyem-bársony kelméből a legujabb divat szerint.

Férfi öltönyök számára **kelméket**. Elfogadok **megrendeléseket férfi ruhák** készítésére. 5-1

Férfi- és gyermekkalapok, fehérneműk, nyakkendők, esernyők, pálcák és piperecikkek, mind a legujabb divat szerint, finom és csinos kiállításban a legjutányosabb árakon kaphatók.

Nagy raktár

valódi érc- és ércutánzatú fakoporsók-ből minden nagyságban és díszítéssel.

Sírkoszorúk érc- és művirágokból.

Ugyanotti egy gyakornok felvétetik.

HIRDETÉS.

Alulírott, mint a Bajai-Takarekpénztár kiküldöttje, közhírré teszem, hogy Kovilyon van szabadkézből eladó **ölfá**, és pedig **1005 öl kemény hasáb**, **446 öl botfa** és **mintegy 2000 drb sürgöny-oszlop.**

Piukovits Antal.

Egy németországi okleveles

tanítónő

a **francia** és **angol nyelvben** oktatást óhajt adni. Bővebbet: **Hecht Márk** könyvkereskedésében (iskola-utca) Zomborban.

3-1